

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI		
REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1138</u>		
" <u>19</u> "	<u>05</u>	20 <u>21</u>
Ora _____		

12 mai 2021

Nr. 01-06-31

Către
Parlamentul Republicii Moldova

La data de 23 aprilie 2021, Parlamentul a adoptat Legea nr. 69 privind compensarea tarifelor la energia electrică utilizată de consumatorii casnici, pe care a remis-o, ulterior, spre promulgare, Președintelui Republicii Moldova.

Potrivit notei informative, legea respectivă reglementează principiile și cerințele aplicabile consumatorilor casnici privind compensarea tarifelor la energia electrică utilizată în perioada aprilie – mai 2021 și are ca scop susținerea socială a consumatorilor casnici prin compensarea consumului de energie electrică în perioada precizată. Quantumul compensației se propune a fi 428 lei per consumator, urmând a fi achitată în două tranșe egale până la 25 mai și, respectiv, până la 25 iunie 2021.

Drept temei pentru inițierea elaborării legii date, a constituit instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, prin Hotărârea Parlamentului nr. 49/2021.

Ulterior examinării legii, în cadrul procedurii de promulgare, prin prisma componentelor de procedură, oportunitate și constituționalitate, constat că aceasta a fost promovată și adoptată de Parlament cu încălcarea prevederilor Constituției, inclusiv cu încălcarea principiilor legiferării prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și de Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului.

Având în vedere natura și caracterul Legii nr. 69/2021, dar și domeniul de intervenție al acesteia, atât cadrul constituțional, cât și cel infraconstituțional condiționează adoptarea actului normativ de avizul Guvernului. Or, art. 131 alin. (4) din Constituție stabilește că *orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de către Guvern.*

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că *dispoziția art. 131 alin. (4) din Constituție stabilește o dependență decizională directă a Parlamentului față de Guvern, în sensul în care existența acceptului prealabil al Guvernului în privința amendamentelor sau propunerilor legislative care implică majorarea sau reducerea cheltuielilor, a veniturilor sau a împrumuturilor reprezintă o condiție imperativă, de la care Legislativul nu poate deroga. Din norma constituțională se deduce, în mod univoc, faptul că acceptul Guvernului trebuie să preceadă adoptarea proiectelor de legi cu impact bugetar în lectură finală. Nerespectarea acestei condiții constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție în materie de legiferare în domeniul bugetar (a se vedea HCC nr. 2 din 28 ianuarie 2014, §§ 48 și 74; HCC nr. 11 din 25 martie 2014, § 62; HCC nr. 28 din 19 noiembrie 2020, §§ 38-39; HCC nr. 8 din 11 martie 2021, § 75).*

Totodată, Curtea a constatat că *adoptarea unei legi cu impact bugetar, în lipsa avizului Guvernului, conduce la încălcarea procedurii prevăzute de art. 131 alin. (4) și alin. (6) și de art. 6 din Constituție, care obligă autoritățile statului să-și exercite atribuțiile în limitele rigorilor stabilite de Constituție* (HCC nr. 23 din 10 octombrie 2019, § 77; HCC nr. 4 din 21 ianuarie 2021, §§ 71-72; HCC nr. 8 din 11 martie 2021, § 75).

În același timp, legiuitorul a acționat contrar prevederilor Legii nr. 100/2017 și ale Legii nr. 797/1996, întrucât proiectul de lege nu a fost supus consultărilor publice, nu a fost supus analizei impactului de reglementare, nu a fost avizat de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului. În speță, ținând cont de domeniile de reglementare a legii și aplicare a acesteia, legiuitorul urma să obțină, în mod obligatoriu, avizul Ministerului Economiei și Infrastructurii – organ central de specialitate în sfera eficienței și securității energetice, în a cărei sarcină a fost pusă obligația de a transfera mijloacele financiare necesare pentru compensarea tarifelor la energia electrică.

Mai mult, Legea nr. 69/2021 nu prevede un mecanism clar și transparent privind modul de achitare a compensației de către Ministerul Economiei și Infrastructurii către furnizorii de energie electrică, iar nota informativă nu oferă claritate la capitolul respectiv.

În context, în lipsa expertizelor corespunzătoare, a avizelor organelor competente și în absența analizei impactului de reglementare, nu poate fi apreciată obiectiv incidența legii parvenite spre promulgare, mai cu seamă eventualele consecințe care pot interveni în cazul în care statul, din anumite considerente, nu își va putea onora obligațiile de plată sau se va întârzia transferul compensației către furnizorul de energie electrică, de vreme ce acest lucru poate prezenta un pericol real din punct de vedere al securității energetice a statului.

De asemenea, Legea nr. 69/2021 comportă un caracter inechitabil, dat fiind că principalii beneficiari ai acestor compensații, de fapt, sunt consumatorii care au venituri mari. De altfel, în această perioadă, statul, în persoana autorităților publice, trebuie să se preocupe și să se îngrijească de cei care înregistrează venituri mici, nu de cei cu venituri mari. Eventual, dacă se dorea sprijinirea consumatorilor vulnerabili, suplimentarea programelor existente de compensații ar fi fost mai oportună.

Nu în ultimul rând, având în vedere că temei pentru elaborarea proiectului a servit instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, prin Hotărârea Parlamentului nr. 49/2021, consemnez faptul că acesta nu mai este actual, devenind perimat prin declararea hotărârii respective drept neconstituțională, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 15/2021 din 28 aprilie 2021.

Luând în considerare cele menționate, Legea nr. 69/2021 privind compensarea tarifelor la energia electrică utilizată de consumatorii casnici nu poate fi promulgată și, în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituție, se remite Parlamentului.

Maia SANDU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind compensarea tarifelor la energia electrică utilizată de consumatorii casnici

---

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește principiile și cerințele aplicabile consumatorilor casnici privind compensarea tarifelor la energia electrică utilizată în perioada aprilie–mai 2021.

(2) Scopul legii este susținerea socială a consumatorilor casnici prin compensarea consumului de energie electrică în perioada aprilie–mai 2021, în contextul instituirii stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

compensație – sumă de bani achitată consumatorilor casnici pentru compensarea consumului de energie electrică;

consumator casnic – persoană fizică care utilizează energie electrică pentru necesitățile casnice, dar nu pentru practicarea unor activități în scopul obținerii de profit.

Articolul 3. Sfera de acțiune a legii

Sub incidența prezentei legi cad consumatorii casnici de energie electrică.

Capitolul II

DREPTUL LA COMPENSAREA TARIFELOR LA ENERGIA ELECTRICĂ. MODUL DE FINANȚARE ȘI PLATĂ A COMPENSAȚIEI

Articolul 4. Dreptul la compensarea tarifelor la energia electrică

Se acordă compensație consumatorilor casnici.

Articolul 5. Cuantumul compensației

Cuantumul compensației constituie suma de 428 lei per consumator, achitată în două tranșe egale până la 25 mai și 25 iunie 2021.

Articolul 6. Modul de finanțare a compensației

Finanțarea compensației se efectuează de la bugetul de stat.

Articolul 7. Modul de plată a compensației

Ministerul Economiei și Infrastructurii transferă mijloacele financiare necesare pentru compensații, în două tranșe egale, pe conturile furnizorilor de energie electrică la datele stipulate la art. 5. Furnizorul de energie electrică atribuie mijloacele financiare corespunzătoare la conturile personale ale consumatorilor casnici.

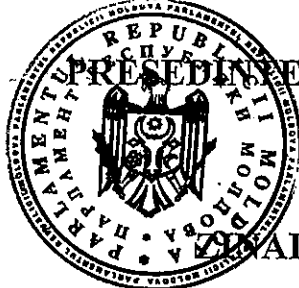
Capitolul III

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 8. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor elabora actele normative necesare executării acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

OLGA GRECEANU

Chișinău, 23 aprilie 2021.

Nr. 69.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о компенсации тарифов на электроэнергию, использованную бытовыми потребителями

Парламент принимает настоящий органический закон.

Глава I ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Предмет регулирования и цель закона

(1) Настоящий закон устанавливает принципы и требования, применимые к бытовым потребителям в отношении компенсации тарифов на электроэнергию, использованную в период апрель–май 2021 года.

(2) Целью закона является социальная поддержка бытовых потребителей путем компенсации потребления электроэнергии в период апрель–май 2021 года в контексте введения чрезвычайного положения на всей территории Республики Молдова.

Статья 2. Основные понятия

Используемые в настоящем законе основные понятия означают следующее:

компенсация – денежная сумма, выплачиваемая бытовым потребителям для компенсации потребления;

бытовой потребитель – физическое лицо, использующее электроэнергию для бытовых нужд, но не для осуществления деятельности с целью получения прибыли.

Статья 3. Сфера действия закона

Действие настоящего закона распространяется на бытовых потребителей электроэнергии.

Глава II

ПРАВО НА КОМПЕНСАЦИЮ ТАРИФОВ НА ЭЛЕКТРОЭНЕРГИЮ. ПОРЯДОК ФИНАНСИРОВАНИЯ И ВЫПЛАТЫ КОМПЕНСАЦИИ

Статья 4. Право на компенсацию тарифов на электроэнергию

Компенсация предоставляется бытовым потребителям.

Статья 5. Размер компенсации

Размер компенсации составляет 428 леев на потребителя, выплачиваемых двумя равными частями до 25 мая и 25 июня 2021 года.

Статья 6. Порядок финансирования компенсации

Финансирование компенсации осуществляется из государственного бюджета.

Статья 7. Порядок выплаты компенсации

Министерство экономики и инфраструктуры в определенные в статье 5 сроки перечисляет двумя равными частями необходимые для компенсации финансовые средства на счета поставщиков электроэнергии. Поставщик электроэнергии зачисляет соответствующие финансовые средства на лицевые счета бытовых потребителей.

Глава III

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 8. Заключительные положения

(1) Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству и Национальному агентству по регулированию в энергетике в месячный срок со дня вступления настоящего закона в силу разработать необходимые для реализации настоящего закона нормативные акты.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
ВАСИЛИЕ ГРЕЧАНЬИ

Кишинэу, 23 апреля
№ 69.